

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 161
van **FREYA SAEYS**
datum: 4 december 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Voetbal - Hoofdletsels veroorzaakt door koppen

Het Amerikaans voetbal verbiedt kinderen onder de tien jaar te koppen en kinderen tussen 11 en 13 jaar mogen alleen nog koppen tijdens wedstrijden. Op die manier hoopt men het aantal hersenschuddingen terug te dringen. In de Verenigde Staten werden in 2010 50.000 gevallen van hersenschudding geregistreerd bij voetbalwedstrijden op school.

Op het gevaar van koppen is al eerder gewezen door anderen. Recent onderzoek wees ook op het gevaar van koppen voor vrouwen. Dat zou groter zijn voor vrouwelijke voetballers dan voor mannelijke voetballers. Kleinere klappen (net onder het niveau van de hersenschudding) bij elkaar opgeteld veroorzaken een grotere schade op termijn. Ook het vaatsysteem zou worden beschadigd.

Meerdere onderzoeken hebben aangetoond dat koppen ook het risico op cognitieve aftakeling en afwijkingen van de normale hersenwerking verhoogt.

1. Overweegt de minister deze problematiek te bespreken met de voetbalbond?
2. Overweegt de minister een kopverbod voor kinderen? Zo ja, binnen welke leeftijdsgroepen?

ANTWOORD

op vraag nr. 161 van 4 december 2015

van **FREYA SAEYS**

1. De preventie van specifieke risico's, verbonden aan het beoefenen van een bepaalde sporttak of discipline is een permanente zorg en een belangrijk aandachtspunt in het Vlaamse sportbeleid. De betreffende sportfederatie draagt de verantwoordelijkheid en heeft de verplichting om preventieve maatregelen uit te werken en de nodige informatie hierover te verstrekken aan de beoefenaars en/of hun ouders (in geval van minderjarigheid). De geschetste problematiek van hoofd- en hersenletsel ten gevolge van koppen maakt hier integraal deel van uit. De voorbije jaren voerde de Voetbalfederatie Vlaanderen verschillende ingrepen in de spelregels door, die ervoor zorgden dat er veel meer over de grond wordt gevoetbald, wat de technische ontwikkeling van de jonge spelers ten goede komt, maar ook de frequentie van koppen reduceert (zie verder).

De Vlaamse Vereniging voor Sportgeneeskunde wordt sinds 1 januari 2015 erkend en gesubsidieerd om de Vlaamse sportsector te ondersteunen op het vlak van gezond sporten en kan dus ook de sportfederaties vanuit hun medische expertise adviseren.

2. Een kopverbod is momenteel niet van kracht. Vanuit de sportfederaties wordt echter een opleidingsvisie gehanteerd en uitgedragen, waarin het koppen als techniek of actie tijdens het voetbalspel pas aan bod komt op de leeftijd van 13 jaar (1ste fase 11v11). Tot dan wordt ingezet op het passen van de bal of het ondernemen van doelpogingen met de voeten én over de grond. Dit laatste zorgt er eveneens voor dat de kans op koppen betrekkelijk laag ligt en slechts zeer sporadisch tot niet voorkomt. Een maatregel die hier eveneens bij aansluit en recent in het leven werd geroepen is het indribbelen van de bal in plaats van het inwerpen van de bal, waardoor ook in deze spelhervattingen de kans op koppen geminimaliseerd tot uitgesloten wordt.

Daarnaast volgt de Voetbalfederatie Vlaanderen dit facet van nabij op en is ze van oordeel dat de meerderheid van de wetenschappelijke studies geen argumenten voor nadelige effecten van koppen op neurocognitief of neuropsychologisch vlak tonen. Men kent enkele kleinere studies die mogelijk zouden kunnen wijzen op minimale hersenbeschadiging bij jonge voetballers die zou kunnen te maken hebben met veelvuldig koppen. Dit kon echter niet bevestigd worden in grotere studies.

Verder werd dit ook besproken in de medische Commissie van zowel FIFA als UEFA, alwaar Dr. D'Hooghe voorzitter van is. Zij kunnen op heden ook geen argumenten weerhouden dat koppen op zich hersenschade zou veroorzaken. Wel is er enige bezorgdheid omtrent het veroorzaken van residuele hersenschade na traumatische kopduels met commotio cerebri of intracraniële bloeding. Dit heeft o.a. geleid tot een aanpassing van de spelregels in 2006 door de FIFA waarbij een elleboogstoot bestraft dient te worden met een rode kaart.